

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Suat KOL*

Öz

Öğretmenlik, bireysel gelişimin yanında toplumsal gelişim ve dönüşüm açısından son derece önemli bir meslek grubudur. Eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum içinde olmaları onları mesleki anlamda daha başarılı bireyler olmasına olanak sağlar. Bu araştırmada okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu Okul Öncesi Öğretmenliği Programında okuyan 417 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Üstüner (2006) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Yapılan istatistiki hesaplamalardan sonra verilerin normal dağılım göstermediği görülmüş, verilere sırasıyla; frekans, yüzde hesaplamaları ile nonparametrik testlerden Mann Whitney U ve Kruskal Wallis hesaplamaları yapılmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmen adaylarının; cinsiyet, yaş, sınıf, öğretim türü ve ailede başka öğretmen olup olmadığı değişkenlerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir fark olmadığı sonuçları ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Öğretmen Adayları, Öğretmenlik Mesleği, Tutum.

ANALYSIS OF THE PRE-SCHOOL TEACHER CANDIDATE'S ATTITUDES TOWARDS TEACHING OCCUPATION, IN THE SCOPE OF VARIOUS VARIABLES

Abstract

Besides individual development, teaching is very important for social development and transformation. Having a positive attitude towards the teaching occupation enables the candidate teachers who are studying in the education departments, to be much more successful individuals professionally. This study aims to determine the attitudes of teacher candidates towards the teaching occupation. The sample group for this research is constructed of 417 students who are studying in the Pre School Education Program. The data collection tool that was used for the research is the "Scale of Attitude towards Teaching Occupation" which was developed by Ustuner (2006). It was seen that the results taken from statistical calculations did not show normal distribution. Calculations in the following order were conducted on the data; frequency, percentage calculations, the nonparametric tests Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis. As a result of the research it was found out that; the teacher candidates did not show a significant difference in their attitudes towards teaching occupation regarding their sex, age, grade, teaching type and having another teacher within the family or not.

Keywords: Pre-School Education, Teacher Candidates, Teaching Occupation, Attitude

Giriş

Öğretmenlik, insan hayatını temelinden şekillendiren önemli bir meslek grubudur. Öğretmen, resmi ya da özel bir eğitim kurumunda öğrencilerin öğrenme yaşantılarına kılavuzluk etmek ve yön vermek amacı ile görevlendirilmiş kişidir (Öncül, 2000). Öğretmenlik ise, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 43. maddesinde öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği olarak tanımlanır (MEGSB, 1987). Öğretmenler; akademik anlamda yeterliğini tamamlamış, toplumsal süreçte gelişen çağa ayak uydurabilen bireylerin yetişmesini sağlar. Öğrenme, öğrencinin kendisi tarafından elde edilen bir sonuçtur ve öğrenme yaşantılar sonucunda meydana gelir. Öğretmenin görevi, çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanarak

*Yrd. Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, skol@sakarya.edu.tr

öğrenme yaşantıları düzenlemek ve istendik davranışların öğrenci tarafından kazanılıp kazanılmadığını değerlendirmektir (Fidan ve Erden, 1994). Öğretmenin iyi olması ise onun hem hizmet öncesinde iyi yetiştirilmesi, hem de hizmet içinde kendisini geliştirecek olanaklardan yararlanmasını sağlamakla olasıdır. Bunun için de öğretmene hem kişisel olarak hem de mesleki açıdan kendisini geliştirebilmesi için her yönden destek olunmalıdır (Seferoğlu, 2001). Bununla birlikte bir eğitim sisteminin başarısı, sistemin temel ögesini oluşturan öğretmen niteliklerine bağlıdır (Çeliköz ve Çetin, 2004). Eğitiminde yaşanan gelişmeler bu mesleğin de gelişmesini sağlamıştır. Öğretmenlik mesleği artık herkesin yapabileceği türde bir meslek olarak görülmemektedir. Türkiye'de öğretmenlik, dünyada ve ülkede yaşanan gelişmelerin de etkisiyle artık daha donanımlı olarak yetiştirilen kişilerce yapılmaktadır. Zaten toplumun öğretmenlerden beklentileri de çok yükselmiştir. Bu beklentileri sağlayabilecek öğretmenlerin de niteliklerinin yüksek olması gerekmektedir (Taşkaya, 2012).

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi (EARGED) tarafından çağdaş öğretmen şu şekilde tanımlanmaktadır.

1. Atatürk İlke ve İnkılaplarını benimsemiş; devletine, milletine, dinine örf ve adetlerine bağlı olan,
2. Çevresini etkileyip yönlendirebilen, ikna edebilen fakat fikir ve ideolojilerin esiri olmayan,
3. Kendi konu alanına hakim olan,
4. Öğrenciyi tanıma becerisine sahip, bireysel farklılıkları görebilen,
5. Ders etkinliklerini nasıl planlayacağını bilen ve diğer öğretmenlerle bilgi alışverişlerinde bulunan,
6. Öğretim yöntem ve tekniklerini kullanabilen ve eğitim ortamını daha etkin hale getirmek için kendine özgü taktikler geliştirebilen,
7. Öğrenciler ile sağlıklı iletişim kurabilen, öğrenme ortamını öğrencilerin ve konuların özelliklerine uygun hale getirebilen, öğrencilerin derse aktif katılımını sağlayabilen,
8. Çağdaş öğretmen sorumluluklarını, özlük haklarını, mesleği ile ilgili kanun, yönetmelik ve tüzükleri, bilgi toplumu içindeki yerini ve önemini bilen kişiler olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2001).

Türkiye'de son yıllarda eğitim sistemiyle ilgili en önemli sorunlardan biri de, öğretmen yetiştirme ve yetiştirilen öğretmenlerin niteliğinin ile ilgilidir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin yeterliklere ne kadar sahip oldukları ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesinde önemli bir yer tutmaktadır (Çapri ve Çelikkaleli, 2008). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olarak duyuşsal düzeyde oluşturdukları tutumları son derece önemlidir. Bireyin olumlu tutum geliştirdiği bir meslek kolunda daha başarılı ve özverili olması eşyanın tabiatı gereğidir. Tutum; en genel tanımı ile kişinin belli bir insana, gruba, nesneye, olaya vb. yönelik olumlu veya olumsuz bir şekilde düşünmesine, hissetmesine veya davranmasına yol açan oldukça istikrarlı, yargısal eğilimidir (Budak, 2005).

Her tutumu oluşturan bazı temel ögeler bulunmaktadır. Tutumların duygusal, zihinsel ve davranışsal olmak üzere üç ögesi vardır. Duygusal öge aynı zamanda bireyin değerler sistemi

ile de yakından ilişkilidir. Bireyin bir nesne, bir kişi ile ilişkiye geçerken sahip olduğu ya da içinde yer aldığı değer sistemi, onun ilişki biçiminin oluşmasına önemli ölçüde etki eder (Temizkan, 2008). Tutumlar genel olarak şu özellikleri taşırlar; tutum psikolojik bir objeye ilişkindir, tutumlar tepki vermeye hazır olmayı içermektedir, tutumlar güdüleme gücüne sahiptir, tutumlar durağan olabilir, tutumlar değerlendirme içermektedir, tutumlar doğrudan gözlenebilen bir özellik değil, bireyin gözlenebilen davranışlarından çıkarım yapılarak ve o bireye atfedilen bir eğilimdir (Kağıtçıbaşı, 2006). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumları onların daha başarılı bir öğretmen olmalarına neden olabilir ayrıca öğretmenliğe karşı geliştirilen olumlu tutum nitelikli bir öğretmen olmaya katkı sağlayabilir.

Alanyazın incelendiğinde okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını araştırmalar incelendiğinde;

Aslan ve Akyol (2006) araştırmalarında, okul öncesi öğretmen adaylarının, devam edilen sınıf düzeyinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve mesleki benlik saygısından alınan puanlar üzerinde anlamlı farklılık yaratmadığı, öğretmenliği tercih nedeninin her iki ölçekten alınan puanlar üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturduğunu saptamıştır.

Girgin ve diğerleri (2010) araştırmalarında, okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının nötr olduğu, mesleki benlik saygısı düzeyinin orta düzeyde olduğu sonucunu ortaya koymuştur.

Aynal (2013) araştırmasında, okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının okudukları sınıf ve mezun oldukları liseye göre anlamlı olarak değiştiği belirtmiş. Ancak genel anlamda tutum ölçeğine verilen yanıtlarda çalışmaya katılan öğretmen adaylarının mesleklerine olan tutumlarının olumlu olduğunu ortaya koymuştur.

Kesicioğlu ve Deniz (2014) araştırmalarında, okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile eleştirel düşünme becerileri arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki saptamıştır. Ayrıca öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile yaratıcı düşünme becerileri arasında ise yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Ayrıca yapılan diğer çalışmalarda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında; cinsiyet değişkenine göre (Can, 2010; Özder, Konedralı ve Zeki, 2010; Bulut, 2009; Hacıömeroğlu ve Taşkın, 2010; Açışlı, ve Kolomuç, 2012), yaş değişkenine göre (Can 2010), sınıf değişkenine göre (Özder, Konedralı ve Zeki, 2010; Tekerek ve Polat, 2011; Tanel, Şengören ve Tanel, 2007; Tanrıoğan, 1997; Açışlı, ve Kolomuç, 2012; Aslan ve Akyol, 2006), öğretim türü değişkenine göre (Kızıлтаş, Halmatov ve Sarıçam, 2012) ve ailede öğretmen bulunup bulunmama değişkenine göre (Can, 2010; Çetinkaya, 2009; Tanel, Şengören ve Tanel, 2007; Kocaarslan, 2014; Aslan ve Akyol, 2006) anlamlı fark bulunamamıştır.

Bu araştırmanın amacı okul öncesi öğretmenliği programında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemektir. Bu çerçevede araştırmanın problem cümlesi okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Bu çerçevede araştırmanın alt amaçları ise, Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları;

1. Cinsiyet,
2. Yaş düzeyi,

3. Öğrenim gördüğü sınıf,
4. Öğretim türü,
5. Ailede başka öğretmen olup olmadığı

değişkenlerine göre değişmekte midir? biçimindedir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalara uygun bir modeldir (Karasar, 2013). Bununla birlikte tarama modeli araştırmalar ile öğretmenler, denetmenler ve yöneticiler hakkında bilgi toplamak, bunları değişkenlerle olan ilişkileri yönünden incelemek kolay olmaktadır (Kaptan, 2000). İlişkisel tarama yöntemi de iki veya daha çok değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya bu değişimin derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırmalarda kullanılır (Sönmez ve Alacapınar, 2012). İlişkisel tarama modeli gerçek bir neden-sonuç ilişkisi vermemekle birlikte bir değişkendeki durumun bilinmesi halinde ötekinin kestirilmesine olanak sağlamaktadır (Karasar, 2013).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2014-2015 Eğitim-Öğretim Yılı Güz yarıyılında Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan 470 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise ulaşılabilir olması nedeniyle evrenin tamamı oluşturmaktadır. Araştırma sürecinde 455 öğrenciye ölçek uygulanmış, 38 ölçek eksik doldurulduğu ya da bazı sorularda birden fazla seçenek işaretlendiği için araştırmaya dahil edilmemiştir. Araştırmanın örneklemini 417 öğretmen adayı oluşturmuştur. Öğretmen adaylarının kişisel özelliklerinin dağılımı tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının Kişisel Özellikleri

Değişken	Özellik	f	%
Cinsiyet	Kız	386	93
	Erkek	31	7
Öğretim Türü	1. Öğretim	212	51
	2. Öğretim	205	49
Yaş Düzeyi	18-20	202	48
	21-23	174	42
	24-26	27	7
	27 ve üstü	14	3
Sınıf	1. Sınıf	85	20
	2. Sınıf	111	27
	3. Sınıf	113	27
	4. Sınıf	108	26
Ailede Başka Öğretmen Olup Olmadığı	Var	113	27
	Yok	304	73

Tablo 1 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %93'ü kız, 7'si de erkeklerden oluşmaktadır. Öğretim türüne ise öğretmen adaylarının %51'i birinci öğretim,

%49'u da ikinci öğretim öğrencisidir. Yaş düzeylerine göre, öğretmen adaylarının %48'i 18-20 yaş aralığında, %42'si 21-23 yaş aralığında, %7'si 24-26 yaş aralığındadır. Öğretmen adaylarının %3'ü ise 27 yaş ve üstündedir. Öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre, öğretmen adaylarının %20'si birinci sınıfta, %27'si ikinci sınıfta, %27'si üçüncü sınıfta, %26'sı da dördüncü sınıfta eğitim görmektedir. Ailede başka öğretmen olup olmadığı değişkenine göre de öğretmen adaylarının %27'sinin ailesinde başka bir öğretmen olduğu, % 73'ünün de ailesinde başka bir öğretmen olmadığı görülmektedir.

Ölçme Aracı

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak Üstüner (2006) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 10'u olumsuz, 24'ü olumlu olmak üzere toplam 34 sorudan oluşmaktadır. Tek boyutlu olan ölçeğin geçerlik güvenirliği Üstüner (2006) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin KMO değeri .91 Barlet testi değeri 7835, iç tutarlılık (Cronbach Alpha) katsayısı .93 olarak hesaplanmıştır. Ölçek; 5=Kesinlikle katılıyorum, 4=Katılıyorum, 3=Kararsızım, 2=Katılmıyorum, 1=Kesinlikle Katılmıyorum biçiminde puanlanmıştır. Her bir ifade için “üç puan” orta düzeyde katılımı, “bir puan” olumsuz uçtaki tutumun derecesini, “beş puan” ise olumlu uçtaki tutumun puan derecesini temsil etmiştir.

Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Programında öğrenim görmekte olan öğrencilere 2014-2015 güz yarıyılında uygulanmıştır. Verilerin toplanması için 8 oturum yapılmış, her oturum yaklaşık 10 dakika sürmüştür. Veriler toplam üç haftada toplanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Verilerin çözümlemesinde SPSS 17 (Statistical Package for the Social Sciences) programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için Kolmogorov Smirnov sınaması yapılmış ve verilerin normal dağılım göstermediği görülmüştür. Bu sebeple verilere non-parametrik testler uygulanmıştır. Verilere sırasıyla; frekans, yüzde, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis hesaplamaları yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar bulgular bölümünde ortaya konulmuştur.

Bulgular ve Yorum

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Cinsiyet Değişkenine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin Verilerin Dağılımı

Grup	N	Sıra Ortalaması	Toplam Ortalama	U	p
Kız	386	213,47	82397,5	4259,5	,008
Erkek	31	153,40	4755,5		
Toplam	417				

Tablo 2'ye bakıldığında, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarında cinsiyet değişkenine istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı görülmektedir ($U=4259,5$ $p>,05$). Öğretmen adaylarının kız ya da erkek olması öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında bir farklılığa neden olmamaktadır.

Tablo 3’de öğretmen adaylarının yaş düzeylerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Yaş Değişkenine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin Verilerin Dağılımı

Yaş	N	Sıra Ortalaması	χ^2	df	p
18-20	202	204,74	8,206	3	,042
21-23	174	205,58			
24-26	27	216,54			
27 ve Üstü	14	298,39			
Toplam	417				

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmen adaylarının yaş düzeylerine göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarında anlamlı bir fark yoktur ($\chi^2=1,972$ p>,05). Öğretmen adaylarının yaş düzeylerinin öğretmenlik mesleğine yönelik farklı bir tutum geliştirmelerine neden olmamaktadır.

Tablo 4’de öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Sınıf Değişkenine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin Verilerin Dağılımı

Yaş	N	Sıra Ortalaması	χ^2	df	p
1. Sınıf	85	203,36	6,398	3	,094
2. Sınıf	111	212,35			
3. Sınıf	113	229,09			
4. Sınıf	108	188,97			
Toplam	417				

Tablo 4’e göre, öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarında anlamlı bir fark yoktur ($\chi^2=6,398$ p>,05). Bu sonuç, öğretmen adaylarının farklı sınıf düzeyinde öğrenim görseler de öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında bir farklılığın olmadığını ortaya koymaktadır.

Tablo 5’te öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri öğretim türüne göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 5. Öğretmen Adaylarının Öğretim Türü Değişkenine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin Verilerin Dağılımı

Grup	N	Sıra Ortalaması	Toplam Ortalama	U	p
1. öğretim	212	216,08	45809,00	20229	,222
2. öğretim	205	201,68	41344,00		
Toplam	417				

Tablo 5’e bakıldığında, öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri öğretim türüne göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarında anlamlı bir fark yoktur (U=20229 p>,05). Bu

sonuç öğretmen adaylarının öğrenim türlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında farklılaşmaya neden olmadığını göstermektedir.

Tablo 6'da öğretmen adaylarının ailede başka öğretmen olup olmadığı değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 6. Öğretmen adaylarının Ailede Başka Öğretmen Olup Olmadığı Değişkenine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin Verilerin Dağılımı

Grup	N	Sıra Ortalaması	Toplam Ortalama	U	p
Evet	113	222,05	25091,50	15701,500	,178
Hayır	304	204,15	62061,50		
Toplam	417				

Tablo 6 incelendiğinde, öğretmen adaylarının ailede başka öğretmen olup olmadığı değişkenine göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($U=15701,5$ $p>,05$). Bu sonuç ailede başka öğretmen olup olmamasının öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı farklılaşmaya neden olmadığını ortaya koymaktadır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırma okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Üstüner (2006) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. 417 öğretmen adayı ile gerçekleştirilen araştırma sonucunda okul öncesi öğretmen adaylarının; cinsiyet, yaş, sınıf, öğretim türü ve ailede başka öğretmen olup olmadığı değişkenlerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmen adayları öğretmenlik mesleğine yönelik olarak olumlu tutum içindedir.

Araştırmanın birinci alt problemi olarak okul öncesi öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Öğretmen adayları genel olarak öğretmenlik mesleğine yönelik kız ve erkek olarak aynı tutum içindedir. Daha önce benzer yapılmış çalışmalarda da cinsiyet değişkenine göre öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı fark bulunmadığı görülmektedir (Can, 2010; Özder, Konedralı ve Zeki, 2010; Bulut, 2009; Hacıömeroğlu ve Taşkın, 2010; Açıışlı, ve Kolomuç, 2012). Bu araştırma sonuçları yapılan çalışmadan elde edilen sonucu desteklemektedir.

Araştırmanın ikinci alt problemi olarak okul öncesi öğretmen adaylarının yaş değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Bu sonuç öğretmen adaylarının yaş düzeyinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında farklılaşmaya neden olmadığını ortaya koymaktadır. Can (2010), yaptığı çalışmada aynı sonuca ulaşmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olarak okul öncesi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri onların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında manidar bir fark olmasına neden olmamaktadır. Benzer araştırmalar da aynı sonuca ulaşmıştır (Özder, Konedralı ve Zeki, 2010; Tekerek ve Polat,

2011; Tanel, Şengören ve Tanel, 2007; Tanrıoğen, 1997; Açışlı, ve Kolomuç, 2012; Aslan ve Akyol, 2006).

Araştırmanın dördüncü alt problemi olarak okul öncesi öğretmen adaylarının öğretim türü değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Öğretmen adaylarının tutumları öğretim türüne göre değişmemektedir. Benzer araştırmalar incelendiğinde aynı sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir (Kızıldaş, Halmatov ve Sarıçam, 2012).

Araştırmanın beşinci alt problemi olarak okul öncesi öğretmen adaylarının ailede öğretmen bulunup bulunmama değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Öğretmen adaylarının ailelerinde başka bir öğretmen olup olmaması onları tutumlarında herhangi bir farklılaşmaya neden olmamaktadır. Benzer araştırmaların da aynı sonuca ulaştığı görülmektedir (Can, 2010; Çetinkaya, 2009; Tanel, Şengören ve Tanel, 2007; Kocaarslan, 2014; Aslan ve Akyol, 2006).

Bununla birlikte başka araştırmacılar da öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları belirlemek amacıyla çeşitli araştırmalar gerçekleştirmişlerdir (Bozdoğan, 2007; Çapa ve Çil, 2000; Eraslan ve Çakıcı, 2011; İpek ve diğerleri, 2015; Sağlam, 2008)

Araştırma sonucunda araştırmacılara şu öneriler getirilebilir.

1. Araştırma başka programlarda okuyan öğretmen adayları ile gerçekleştirilebilir.
2. Farklı programlarda okuyan öğretmen adaylarının sonuçları karşılaştırılabilir.
3. Öğretmen adaylarının tutumları farklı değişkenler ile belirlenebilir.

Kaynaklar

Açışlı, S. & Kolomuç, A. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 266-271.

Aslan, D. & Akyol, A. K. (2006). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ve mesleki benlik saygılarının incelenmesi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 15(2), 51-60.

Aynal, Ş. Ö. (2013). Okulöncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *International Journal of Social Science* 6(5), 1037-1048.

Bozdoğan, A. E., Aydın, D. & Yıldırım K. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)* 8(2), 83-97.

Budak, S. (2005). *Psikoloji Sözlüğü*, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Bulut, İ. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının değerlendirilmesi (Dicle ve Fırat Üniversitesi Örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 13-24.

Can, Ş. (2010). Tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 24, 13-28.

Çapa, Y. & Çıl, N. (2000). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 18, 69-73.

Çapri, B. & Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet, program ve fakültelerine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 9 (15), 33-53.

Çeliköz, N. & Çetin, F. (2004). Anadolu öğretmen lisesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyen etmenler. *Milli Eğitim Dergisi*, 162, 136-145.

Çetinkaya, Z. (2009). Türkçe öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *İlköğretim Online*, 8(2), 298-305.

Eraslan, L. & Çakıcı, D. (2011). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 19(2), 427-438.

Fidan, N. & Erden, M. (1994). *Eğitime giriş 5. Baskı*. Ankara: Meteksan Matbaacılık.

Girgin, G., Akamca, G. Ö., Ellez, A. M. & Oğuz, E. (2010). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, mesleki benlik saygıları ve mesleki yeterlik inançları. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 1-15.

Hacıömeroğlu, G. & Taşkın Ç., Ş. (2010). Fen bilgisi öğretmenliği ve ortaöğretim fen ve matematik alanları (OFMA) eğitimi bölümü öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 11(1), 77-90.

İpek, C., Kahveci, G. & Camadan, F. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ve okul yöneticiliğine yönelik tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 23(1), 211-226.

Kağıtçıbaşı, Ç. (2006). *Yeni insan ve insanlar*. İstanbul. Evrim Yayınevi.

Kaptan, S. (2000). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri (Genişletilmiş 11. Baskı)*. Ankara: Kendi Yayını.

Karasar, N. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemi*, Ankara: Nobel Yayınevi.

Kesicioğlu, O., S. & Deniz, Ü. (2014). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile eleştirel düşünme ve yaratıcılık becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Literature and History of Turkish* 9(8), 651-659.

Kızıldaş, E., Halmatov, M. & Sarıçam, H. (2012). Okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik Tutumları (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Örneği). *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 12 (23), 173 – 189.

Kocaarslan, M. (2014). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Asya Öğretim Dergisi [Asian Journal of Instruction]* 2(1), 46-55.

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (2001). *Çağdaş öğretmen profili*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

MEGSB (Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı) (1987). *Milli eğitim temel kanunu ile ilköğretim ve eğitim kanunu*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

- Öncül, R. (2000). *Eğitim ve eğitim bilimleri sözlüğü*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Özder, H., Konedralı, G. & Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 16(2), 253-275.
- Sağlam A., Ç. (2008). Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5(1), 59-69.
- Seferoğlu, S., S. (2001). Sınıf öğretmenlerinin kendi mesleki gelişimleriyle ilgili görüşleri, beklentileri ve önerileri, *Milli Eğitim Dergisi*, 149, 12-18.
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. (2012). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tanel, R., Şengören, S. K. & Tanel, Z. (2007). Fizik öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2(22), 1-9.
- Tanrıoğen, A. (1997). Buca eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, *PAÜ. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3, 55-67.
- Taşkaya, S., M. (2012). Nitelikli bir öğretmende bulunması gereken özelliklerin öğretmen adaylarının görüşlerine göre incelenmesi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 33(2), 283-298.
- Tekerek, M. & Polat, S. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, 22-24 September 2011, Fırat University, ELAZIĞ- TURKEY
- Temizkan, M. (2008). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3), 461-486.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik Mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 12 (45) 109-127.
- Üstüner, M., Demirtaş, H. & Cömert, M. (2009). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları (İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Örneği). *Eğitim ve Bilim/Education and Science* 34(151), 140-155.